

CHALMERS

Kandidatarbete

Examenskod ACEX10

Foto: "[Movement @ Majvarvet May 23 2015](#)" by Blondinrikard Fröberg is licensed under [CC BY 2.0](#).

Hur ska ljud från lek och idrott på bollplaner utvärderas och bedömas?

Under de senare åren hade det förekommit flera fall där närboende anført att de blir störda av ljud från aktiviteter på bollplaner. Domstolar som hanterat konflikterna juridiskt har, i avsaknad av specifikt regelverk och kunskap kring denna typ av ljudkällor, valt att döma utifrån det mer generella och striktare regelverket för verksamhetsbuller från industrier. Kandidatarbetets uppgift är att öka kunskapsnivån om ljudstörning från lek och idrott på idrottsanläggningar samt föreslå lämplig metodik, bedömning och lämpliga åtgärder vid konflikter.

Hur domstolar skall behandla upplevd störning av ljud från lekande barn och idrottsaktiviteter blev åter aktuellt i somras. Det har lett till en intensiv debatt om rimligheten i att domstolarna hanterar ljudstörning från lek och idrott som om det vore industribuller. Ett exempel på typisk artikel i ämnet är "Tillåten som väg men inte som fotbollsplan" av Patrik Brenning, Aftonbladet 2019-08-14:

Målgrupp

Samhällsbyggnadsteknik
Industriell ekonomi
Maskinteknik
Teknisk design

Gruppstorlek

3-6

Speciella förkunskaper

—

Förslag från

Johanna Carpelan
Brekke & Strand Akustik

Handledare

Jens Forssén
jens.forssen@chalmers.se
031-772 8604

Examinator(er)

Patrik Höstmad
patrik.hostmad
@chalmers.se
031-772 2202

Kan projektet dubbleras?

Ja

CHALMERS

<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/4qXjGa/tillaten-som-vag-men-inte-som-fotbollsplan>

Kortfattat så handlar artikeln om en fotbollsanläggning som via en dom fått order om att den skall förses med bullerskärm för att skydda de närboende i området från ljud från aktiviteterna. I väntan på åtgärd har anläggningen tvingats att delvis stänga.

Det saknas mycket kunskap för bedömningen i denna typ av fall ska kunna göras korrekt och rättssäkert. Dessutom är det viktigt att regelverket och domar inte leder till dåliga lösningar ur andra aspekter. Det är ekonomiskt orealistiskt för klubbar och kommuner att kräva bullerskärmar runt alla fotbollsplaner i tätbebyggda områden och det är inte en bra lösning funktionellt, estetisk och trygghetsmässigt. De är inte ens en bra lösning ur ett rent akustiskt helhetsperspektiv. Skulle alla fotbollsplaner flyttas till utanför tätbebyggda områden så minskas tillgängligheten drastiskt för en stor del av befolkningen – speciellt för unga som inte har egen bil.

Syftet med kandidatarbetet är ett gör ett första försök till ökad förståelse för hur ljud från bollplaner ska utvärderas och bedömas.

En grundläggande frågeställning att besvara i arbetet är vad som är störande i ljud från en bollplan; är det höga rop från barn eller vuxna som stör? Skrik från spelare eller från publik? Ljudet från när foten träffar bollen i samband med hårda pass och skott? Vilka dagar och tider upplever de närboende att ljud från bollplanen stör? De flesta bollplaner har inte fått klagomål emot sig. Vad skiljer de anläggningar som det klagats på från de som ingen klagat på?

Frågan även har dykt upp är om det finns en socioekonomisk relation mellan vilka bollplaner som anses störa och de som inte får klagomål. Är höginkomsttagare och/eller högutbildade mer benägna att föra fram klagomål eller finns det bollplaner med aktiviteter som avger mer störande ljud än andra?

Kandidatarbetet innebär en inledande litteraturstudie över frågeställningen inklusive en kartläggning över var klagomål på ljud från bollplaner har framförts och vad det rättsliga utfallet blivit. Baserat på kunskapen från litteraturstudien planeras och genomförs vid lämpliga idrottsanläggningar enkätstudier bland närboende kombinerad med mätningar för att utröna vad som stör, när det stör och vad som karakteriserar de störande ljuden.

Inom ljud i planering finns det idag ett stort nationellt intresse för dessa frågeställningar och det finns därför en god chans att kandidatarbetsrapporten kommer att bli flitigt citerad framöver.

Idén till kandidatarbetet kommer från akustikkonsultföretaget Brekke & Strand Akustik AB. Kandidatarbetet genomförs i samarbete med Brekke & Strand Akustik AB; Johanna Carpelan, Stockholm, och Peter Connell och Marius Castberg Bråthen, Göteborg.